

**LIJST VAN VRAGEN**

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over de Staat van het Onderwijs 2016–2017 van de Inspectie van het Onderwijs, alsmede de beleidsreactie daarop (Kamerstuk 34 775 VIII, nr. 130).

De voorzitter van de commissie,  
Tellegen

De griffier van de commissie,  
De Kler

- Nr. Vraag**
- 1 Klopt het dat door de oplopende ongelijkheid, grote schoolverschillen en sterke segregatie, het maatschappelijk belang ondergeschikt raakt aan individuele of georganiseerde belangen? Kunt u uw antwoord toelichten?
  - 2 Is er een verband tussen dalende onderwijsprestaties en de tweedeling tussen arm en rijk, dan wel tussen wel of geen migratieachtergrond in het onderwijs, in relatie tot het artikel «Arme en rijke kinderen zitten steeds minder vaak bij elkaar in de klas (en daar is wat aan te doen)»?<sup>1</sup>
  - 3 Blijft u de huidige definitie van segregatie hanteren, waarbij alleen sprake is van problematische segregatie als scholen geen afspiegeling zijn van de etnische samenstelling in de buurt, en waardoor «witte» en «zwarte» scholen enkel een probleem opleveren in etnisch diverse buurten? Zo nee, bent u voornemens deze definitie te wijzigen?
  - 4 Bent u bekend met de dissimilariteits-index en de scores die Nederlandse steden halen op deze index? Zo ja, welke concrete actie(s) heeft u op basis van die index en scores ondernomen? Zo nee, bent u bereid hiernaar te kijken? Welke actie(s) gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de scores dalen?
  - 5 Is de toenemende gentrificatie (het proces van opwaardering van een buurt of stadsdeel op sociaal, cultureel en economisch gebied) de oorzaak van de afname van etnische segregatie in de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht?
  - 6 Bent u bereid om onderzoek te doen naar waarom het de gemeente Almere lukt om kinderen van verschillende achtergronden met elkaar naar school te laten gaan, gezien de lagere scores op de dissimilariteits-index aldaar?
  - 7 Kunt u bevestigen dat sinds de verzelfstandiging van schoolbesturen in de afgelopen twintig jaar, concurrentie is ontstaan tussen scholen om de leerlingen? Vormen kinderen van hoogopgeleide ouders daarbij de geliefde doelgroep?
  - 8 Welke onderzoeken zijn er in Nederland gedaan naar de effecten van segregatie op de prestaties van leerlingen en welke conclusies werden daaruit getrokken?
  - 9 Kunt u bevestigen dat er een segregatie-effect bestaat op de prestaties en het welbevinden van leerlingen dat samenhangt met de sociaaleconomische samenstelling van scholen, zoals blijkt uit Belgisch onderzoek?<sup>2</sup> Is dit ook toe te passen op de Nederlandse situatie?
  - 10 Kunt u bevestigen dat het kabinet Rutte-II de afgelopen jaren weinig tot niet heeft ingezet op het bestrijden van tweedeling en segregatie in wijken en op scholen? Zo ja, waarom is dit het geval? Zo nee, waarom niet? Welke acties gaat u in het Kabinet Rutte-III ondernemen om dit een halt toe te roepen?
  - 11 Is er tussen openbaar en bijzonder onderwijs een verschil zichtbaar c.q. meetbaar in de mate waarin sociale scheidslijnen worden geconstateerd?
  - 12 Welke actie(s) gaat u ondernemen om toenemende segregatie in het onderwijs op basis van inkomen en opleidingsniveau van de ouders terug te dringen en tegen te gaan?
  - 13 Hoe moeten jongeren kansen die zich voordoen pakken, als het uitmaakt wat hun ouders verdienen of welk diploma zij behaald hebben, zoals in deze Staat van het Onderwijs opnieuw naar voren komt?
  - 14 Welke afspraken worden er gemaakt om de overgang van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) naar het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en van het mbo naar het hoger beroepsonderwijs (hbo) te verbeteren?

- Nr. Vraag**
- 15 Wat heeft de Gelijke Kansen Alliantie specifiek en concreet opgeleverd voor het vergroten van de kansengelijkheid in het onderwijs?
- 16 Hoe lang verwacht u dat het zal duren, voordat er daadwerkelijk te zien is dat de kansengelijkheid in het onderwijs kleiner wordt?
- 17 In hoeverre draagt de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage bij aan de segregatie in het onderwijs?
- 18 Wat is de reden dat segregatie in het onderwijs blijft bestaan en zelfs groter wordt, terwijl gemeenten, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties verplicht zijn minstens één keer per jaar te overleggen over hoe ze segregatie in het onderwijs kunnen voorkomen, integratie kunnen bevorderen en onderwijsachterstanden kunnen bestrijden?
- 19 Voeren alle gemeenten in Nederland jaarlijks het verplichte overleg met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over hoe zij segregatie in het onderwijs kunnen voorkomen, integratie kunnen bevorderen en onderwijsachterstanden kunnen bestrijden? Zo ja, kunt u voorbeelden noemen van gemeenten waar segregatie wordt tegengegaan en vermindert? Zo nee, welke acties onderneemt u om ervoor te zorgen dat gemeenten, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties dit wettelijk verplichte overleg wel voeren?
- 20 Ziet u tweedeling en segregatie in wijken als oorzaken voor de concentratie van maatschappelijke problemen en overbelasting van leraren? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, wat is volgens u de oorzaak van de concentratie van maatschappelijke problemen en de overbelasting van leraren?
- 21 Welke sanctiemogelijkheid is er met betrekking tot het verplichte overleg over hoe scholen segregatie in het onderwijs voorkomen, integratie bevorderen en onderwijsachterstanden bevorderen? Is er een sanctie op het niet houden van dit overleg en is er eveneens een sanctie op het niet halen van de afspraken?
- 22 Zijn er mogelijkheden voor ouders om meer ambitie te eisen van een schooldirectie die het basisniveau wel voldoende vindt? Zo ja, welke zijn dit?
- 23 Is bekend of alle gemeenten, besturen van scholen en kinderopvangorganisaties ook daadwerkelijk overleggen over hoe ze segregatie kunnen voorkomen, integratie kunnen bevorderen en onderwijsachterstanden bestrijden?
- 24 Kunt u toelichten in welke mate het niet-inzichtig zijn van kansen, leerlingen belemmert om kansen te pakken?
- 25 Welke concrete acties stelt u voor aan de sectorraden om de kwaliteit van het onderwijs verder te versterken?
- 26 Welke bestaande initiatieven worden voortgezet en welke nieuwe worden opgepakt om het onderwijs ambitieuzer te maken?
- 27 In hoeverre dragen het lerarentekort en de hoge werkdruk in het onderwijs bij aan de daling en stagnering van de prestaties van leerlingen?
- 28 In hoeverre draagt segregatie bij aan de daling en stagnering van de prestaties van leerlingen?
- 29 In welke landen zijn leergebieden als bewegingsonderwijs en/of cultuureducatie wel verankerd in de wet als basisvaardigheid?
- 30 Wat is uw verantwoordelijkheid als het gaat om het versterken van de kwaliteit van het onderwijs? In hoeverre kunt u ingrijpen in de vrijheid van onderwijs en de autonomie van scholen om de kwaliteit te versterken?

- Nr. Vraag**
- 31 Kunt u aangeven wat er feitelijk wordt bedoeld met de zin «Vrijheid van onderwijs en te grote autonomie leidt soms tot onduidelijkheid» en welke cijfers van aantallen scholen er achter het woord «soms» schuil gaan?
- 32 Wanneer wordt het wetsvoorstel omtrent burgerschapsonderwijs naar de Kamer gestuurd?
- 33 Hoe staat u tegenover het opnemen van een maatregel in de nog te ontwikkelen handreiking «Ruimte en regels» voor het mbo om te bevorderen dat mbo-opleidingen zo worden ingericht dat zij voor zowel vrouwen, als mannen toegankelijk en aantrekkelijk zijn?
- 34 In hoeverre acht u het gewenst dat de sleutelpositie van schoolleiders zal worden versterkt nu de Onderwijsraad constateert dat een deel van de schoolleiders helemaal niet in staat is om het lerarenteam te coachen en hun werk te evalueren? Hoe wilt u dit concreet doen?
- 35 In hoeverre acht u het gewenst dat in de nog te ontwikkelen handreiking «Ruimte en regels» voor het voortgezet onderwijs aandacht wordt besteed aan de rol van leraren in de kansengelijkheid van leerlingen?
- 36 In hoeverre wordt er geïnvesteerd in de ontwikkeling van vakspecialisten voor bewegingsonderwijs op basisscholen?
- 37 Wat zijn volgens u de randvoorwaarden die op orde moeten zijn om goed onderwijs te kunnen geven?
- 38 Als het om vakspecialisten gaat, wordt er dan alleen vakspecialisten rekenonderwijs bedoeld, of ook andere vakspecialisten/vakleerkrachten?
- 39 Wanneer kan de Kamer de eerste resultaten verwachten van het onderzoeksprogramma van het Nationaal Regieorgaan Onderwijs-onderzoek betreffende meer inzage in de oorzaken van de dalende onderwijskwaliteit?
- 40 Wanneer worden de verschillende sectorakkoorden herijkt?
- 41 Zijn er naast ondersteuningsfaciliteiten voor het rekenonderwijs ook ondersteuningsfaciliteiten voor taalonderwijs?
- 42 Wat houden de ondersteuningsfaciliteiten voor het rekenonderwijs in?
- 43 Betekent uw toezegging om bij de actualisatie van de sectorakkoorden strategisch personeelsbeleid te benadrukken dat de praktische maatregelen die u noemt, zoals het werken met een breed samengesteld team, als richtlijnen zullen worden opgenomen of laat u scholen hierin vrij?
- 44 In hoeverre acht u het gewenst dat er aandacht wordt besteed aan de (na)scholing van schoolleiders en leraren op het gebied van taal? Hoe wilt u dit, net als in het geval van rekenen, bevorderen?
- 45 Zijn de verschillen voor alle genoemde percentages en andere cijfers altijd statistisch significant? Zo nee, hoe is de significantie zichtbaar gemaakt in het rapport?
- 46 Hoe zijn de onderlinge kennisverschillen tussen scholen met vergelijkbare leerlingenpopulaties op specifieke onderdelen, zoals lezen, rekenen en burgerschap, op dit moment inzichtelijk gemaakt?
- 47 Betekent dat de resultaten en de prestaties de afgelopen jaren zijn gedaald ook dat de kwaliteit van het onderwijs is gedaald?
- 48 Kunt u bevestigen dat de prestaties bij cultuureducatie, natuur en techniek en bewegingsonderwijs lager dan of gelijk aan die bij leerlingen die tien jaar geleden op de basisschool zaten? Is het mogelijk een uitsplitsing te maken voor deze leergebieden?

- Nr. Vraag**
- 49 Kunt u verklaren waar de «vrije val» vandaan komt in het percentage leerlingen dat het streefniveau lezen behaalt aan het einde van de basisschool, zoals blijkt uit de cijfers over het schooljaar 2015/2016 toen het daalde met bijna 10 procentpunten tot 65 procent en in 2017 toen het opnieuw fors minder werd?
- 50 Nemen in het funderend onderwijs de niveauverschillen tussen scholen verder toe, af of blijven deze gelijk, wanneer gekeken wordt naar de prestaties van leerlingen per school op het gebied van lezen en rekenen?
- 51 Welke (extra) middelen zijn er besteed aan het verbeteren van het streefniveau lezen in de afgelopen jaren? Hoe zijn deze middelen ingezet?
- 52 Hoe komt het dat Nederlandse leerlingen in vergelijking met andere landen bijzonder weinig plezier hebben in lezen?
- 53 Hoe komt het dat de prestaties van de leerlingen lager zijn geworden, maar de eindexamenresultaten niet?
- 54 Waarom wordt uit het rapport van Gubbels, Netten en Verhoeven<sup>3</sup> naar voren gehaald dat Nederland lager scoort dan twintig jaar geleden, terwijl de conclusie van het rapport juist is dat de leesprestaties al tien jaar stabiel zijn en dat de verschillen met andere landen in het juiste licht gezien moeten worden?
- 55 Hoe verhoudt de constatering van gelijke of mindere leesprestaties zich tot rapporten van het Cito, waaruit blijkt dat de verschillen in niveau de afgelopen decennia erg gering zijn?
- 56 Welke (extra) middelen zijn er besteed aan het verbeteren van het streefniveau rekenen? Hoe zijn deze middelen ingezet?
- 57 Is het mogelijk aan te geven welke schade onze economie lijdt, doordat er met name minder hoogpresteerders zijn?
- 58 Hoe verhouden de opmerkingen dat leerresultaten dalend of laag zijn zich tot de legitimatie van de herijking van toetsen door het Cito in 2013/2014 dat de leerlingen jaarlijks juist steeds beter gingen presteren? Wat was de reden dat de onderwijsinspectie reeds twee jaar eerder dan het Cito tot bijstelling van normen overging en in hoeverre was de aanleiding hiervoor hetzelfde als die van het Cito?
- 59 Hoe is de legitimatie van het Cito voor de herijking van normen in 2013 op basis van een vermeende constante stijging van leerlingprestaties te verenigen met de uitlatingen van het Cito dat leerlingen in de tijd een zeer constant prestatieniveau hebben?
- 60 Kunt u toelichten waarom enige jaren geleden de normen van slechts enkele toetsen zijn herijkt, terwijl andere toetsen ongemoeid zijn gelaten? In hoeverre is er aanleiding om het beleid te heroverwegen?
- 61 Welke verklaring heeft u ervoor dat de motivatie om te leren bij Nederlandse leerlingen lager is dan in veel andere landen?
- 62 Waarom is de motivatie om te leren bij Nederlandse leerlingen lager dan in veel andere landen?
- 63 Waarom wordt aandacht gevraagd voor de grote verschillen tussen scholen, terwijl de verschillen voor een groot deel verklaard worden door het gebruik van specifieke variabelen voor de correctie? Klopt het dat de verschillen aanmerkelijk geringer uitvallen wanneer bijvoorbeeld gecorrigeerd zou worden op basis van sociaaleconomische achtergrond, intelligentie of beginprestaties?
- 64 Zijn docenten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) wel voldoende gekwalificeerd voor het verzorgen van de burgerschapscomponent, nu het burgerschapsonderwijs stagneert in alle sectoren waar dit een wettelijke taak is?

- Nr. Vraag**
- 65 Hoeveel scholen die weinig planmatig werken, waar duidelijke leerdoelen ontbreken en die geen of weinig zicht hebben op wat leerlingen leren, hebben een score «zwak» van de onderwijsinspectie?
- 66 Heeft de onderwijsinspectie nadere cijfers over internationale vergelijkingen met betrekking tot de kennis en vaardigheden van leerlingen op het gebied van digitalisering? Wat is nodig om dergelijke cijfers op te nemen in de jaarlijkse Staat van het Onderwijs?
- 67 Welke oorzaken brengen teweeg dat het percentage stapelaars varieert per schoolsoort, maar vooral verschilt per school?
- 68 Wat zijn, naast de schoolsoort, de kenmerken van een school waar leerlingen meer stapelen?
- 69 Hoe komt het dat het aantal hoopopgeleiden stijgt en leerlingen vaker het havo- (hoger algemeen voortgezet onderwijs) en vwo- (voorbereidend wetenschappelijk onderwijs) advies wordt gegeven, terwijl de prestaties dalen?
- 70 Kunt u verklaren waarom er in Nederland relatief veel personen zijn zonder startkwalificatie?
- 71 Wat is de oorzaak dat in 2015/2016 meer studenten stapelen en op een hoger niveau uitstromen? Hadden de ongunstige economische omstandigheden invloed op dat studenten beter langer door konden leren?
- 72 Kunt u een overzicht geven van het aantal «stapelaars» per schoolsoort?
- 73 Kunt u in een tabel het aantal horizontale mismatches per land aangeven?
- 74 Kunt u bevestigen dat 51% van de wo-studenten tevreden is over de aansluiting van de opleiding met de arbeidsmarkt? Zijn er vergelijkende cijfers uit EU-landen, met name Duitsland of Verenigd Koninkrijk? Zo ja, kunt u die verstrekken?
- 75 Is ook bekend wat de cijfers over de aansluiting met de arbeidsmarkt zijn voor niet-bekostigde mbo-, hbo- en wo-instellingen?
- 76 Hoe komt het dat kinderen met een migratieachtergrond in de ene stad een grotere kans hebben op een hoger advies dan in een andere stad?
- 77 Blijkt uit de cijfers dat de grotere druk van hoogopgeleide om hoger advies te geven doorgaans niet leidt tot een hoger advies?
- 78 Wat valt er te zeggen over studiesucces en prestaties van leerlingen met een meervoudig advies?
- 79 Heeft u zicht op welke maatregelen gemeenten en schoolbesturen nemen om segregatie tegen te gaan en welke maatregelen effectief zijn, nu we in het basisonderwijs zien dat vooral segregatie naar opleidingsniveau van ouders hoog is, maar ook de verschillen tussen steden wederom groot zijn?
- 80 Is een verklaring voor de schoolsegregatie ook de segregatie in het voorschoolse stelsel?
- 81 Leidt de openbaarheid van de scores van de eindtoets tot meer segregatie in het basisonderwijs?
- 82 Heeft de onderwijsinspectie zicht op welke maatregelen gemeenten en schoolbesturen nemen om segregatie tegen te gaan en welke maatregelen effectief zijn?
- 83 In hoeverre spelen het olopende lerarentekort en onbevoegdheid een rol bij de teruglopende onderwijskwaliteit, wanneer de onderwijsinspectie constateert: «model van autonomie en beperkte centrale sturing blijkt geen garantie voor steeds beter onderwijs en raakt uit evenwicht»?

- Nr. Vraag**
- 84 Is er ook onderzoek gedaan naar de mogelijk positieve effecten van segregatie van het onderwijs, zoals het lesgeven aan een zo homogeen mogelijke groep leerlingen?
- 85 Zijn conceptscholen en scholen met een bijzonder aanbod zich er voldoende van bewust dat segregatie nadelig is of kan zijn voor de sociale kwaliteit, nu het aanbod van scholen met een bijzonder onderwijsconcept toeneemt, evenals het percentage leerlingen dat hier onderwijs volgt?
- 86 Is het mogelijk om de effecten van segregatie op de leerprestaties die zowel positief als negatief uit kunnen pakken verder toe te lichten?
- 87 Bestaat er een verband tussen de plotseling dalende resultaten voor wiskunde en de toename van het aantal leerlingen dat kiest voor een N&T-profiel (natuur en techniek), met wiskunde B als verplicht vak?
- 88 Kunt u de achterliggende cijfers van de onderwijsinspectie openbaar maken inzake de niet-gevulde vacatures en uitval die de verbetering van de onderwijskwaliteit belemmeren en die extra problematisch blijkt bij het tekort aan leraren dat zich concentreert op scholen waar de minst kansrijke leerlingen zitten?
- 89 Maakt de omvang van het bestuur uit hoe actief het bestuur op kwaliteitsverbetering, als de basiskwaliteit op orde is? Merkt de onderwijsinspectie al verbeteringen in het sturen op kwaliteitsverbetering door besturen, dankzij het nieuwe toezichtkader?
- 90 In welk jaar wordt er weer een balans verwacht tussen het aantal docenten en aantal leerlingen in het primair onderwijs?
- 91 Welke oorzaken ziet u, naast de aanwezigheid of het ontbreken van onafhankelijk intern toezicht, voor de grote regionale verschillen in de samenwerking, sinds de start van de samenwerkingsverbanden?
- 92 Is het noodzakelijk dat samenwerkingsverbanden de verantwoording van de besteding van middelen duidelijker opnemen om goed zicht te krijgen op het geld voor extra ondersteuning?
- 93 Hoe komt het dat er verschillen zijn in opvatting wat een samenwerkingsverband is en wat de opdracht ervan is? Waar blijkt dat uit?
- 94 Is er een relatie tussen basisscholen die aangeven andere prioriteiten te hebben dan taal en rekenen en scholen die de referentieniveau's niet behalen?
- 95 In welke mate wordt er op de pedagogische academie basisonderwijs (pabo) aandacht besteed aan de complexere vaardigheden waar leraren moeite mee hebben?
- 96 Is bekend welk percentage leerlingen minder goed presteert door de aanwezigheid van medeleerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, met name de groep leerlingen met ondersteuningsbehoeften die agressief en/of zwaar verstorend gedrag vertonen in de klas?
- 97 Hoe lang duurt het gemiddeld voordat een leerling met passend onderwijs alsnog te plaatsen in het speciaal onderwijs? Welke samenwerkingsverbanden hebben op dit punt goede resultaten en welke hebben minder goede resultaten?
- 98 Ervaren leerkrachten extra werkdruk door passend onderwijs?
- 99 Daalt de groepsgrootte ook als er, in het kader van passend onderwijs, meer zorgleerlingen in de klas zitten, zoals dit ook gebeurt bij scholen met een groter schoolgewicht, dus met meer kinderen die risico lopen op een achterstand?
- 100 Is er een meerjarig perspectief bekend hoe het leerlingenaantal in het primair onderwijs de komende jaren verder zal afnemen en tot welke aantallen?

- | <b>Nr.</b> | <b>Vraag</b>   |
|------------|--|
| 101        | Hoe verhoudt zich de groeps grootte in Nederland met de groeps grootte in andere (westerse) landen?  |
| 102        | Zijn de klassen in scholen met veel leerlingen van laagopgeleide ouders de afgelopen periode groter geworden, omdat de gewichtsmiddelen zijn gedaald?  |
| 103        | Wat is de definitie van laaggeletterdheid die men hanteert bij de constatering dat bijna 2.500 leerlingen laaggeletterd de basisschool verlaten?   |
| 104        | Wat is de onderzoeksmatige onderbouwing van de conclusie dat er een daling is van de leesvaardigheid van leerlingen?   |
| 105        | Wat wordt bedoeld met de uitleg «de achteruitgang bij lezen is deels terug te voeren op de cesuurberekening (wel/geen 2F) en mogelijk op veranderingen in de opmaak van de toets»? Kunt u dit nader toelichten?  |
| 106        | Is er onderzoek bekend waaruit blijkt welke eindtoets de best voorspellende waarde heeft?  |
| 107        | Wat is de definitie van laaggeletterdheid?   |
| 108        | Wat is de onderzoeksmatige onderbouwing van de conclusie dat er een daling is van de leesvaardigheid van leerlingen?   |
| 109        | Wat wordt bedoeld met de uitleg «De achteruitgang bij lezen is deels terug te voeren op de cesuurberekening (wel/geen 2F) en mogelijk op veranderingen in de opmaak van de toets»?   |
| 110        | Hoe verklaart u de internationaal gezien één na laagste score van Nederland voor het aandeel leerlingen dat lezen erg leuk vindt, ondanks dat nieuwste leesmethoden aansluiten bij de belevingswereld van kinderen of de actualiteit? Bestaan er aanwijzingen dat de populariteit van lezen in Nederland, meer dan in het buitenland te lijden heeft onder de aantrekkingskracht van digitale media? |
| 111        | Hoe verklaart u dat de daling van het percentage leerlingen in groep 8 dat het streefniveau voor lezen beheerst, vooral zichtbaar is bij jongens?  |
| 112        | Doen scholen die (meer) achterstandsmiddelen ontvangen, het beter als het gaat om de invloed van scholen op de prestaties van leerlingen? In hoeverre verklaart dit dat de ene school waar veel kinderen met laagopgeleide ouders/veel kinderen met een migratieachtergrond zitten, het veel beter doet dan de andere?   |
| 113        | Zijn er specifieke kenmerken van scholen met veel leerlingen van laagopgeleide ouders die net zo goed presteren als scholen met kinderen van veel hoogopgeleide ouders? Wat doen zij om dit te bereiken?   |
| 114        | Welke middelen zijn nodig om de MQ-test voor het meten van de motorische vaardigheden van kinderen in te voeren in het primair onderwijs, waarbij MQ staat voor Motorische Quotiënt?   |
| 115        | Hebben de academies voor lichamelijke opvoeding (ALO's) in hun curriculum voldoende aandacht voor het primair onderwijs, aangezien het aanbod van leerlijnen en reguleringsdoelen, het aantal lessen en de lestijd per week het afgelopen decennium vrijwel niet is veranderd?   |
| 116        | In hoeverre zijn zachtere factoren en gezinssituatie die worden meegewogen in de advisering ook daadwerkelijk een voorspeller voor studiesucces?   |
| 117        | Hoeveel werkelijke uren werken leraren per werkweek? Welk deel hiervan wordt niet door de overheid, maar door een schoolbestuur gevraagd?  |
| 118        | Hoe verhouden de startsalaries van een leraar primair onderwijs zich met startsalaries voor beroepen met een vergelijkbaar opleidingsniveau?   |



- Nr. Vraag**
- 119 Heeft de onderwijsinspectie met betrekking tot de observatie over kwaliteit van de lessen in combinatieklassen een onderscheid gezien tussen scholen waar structureel met combinatieklassen gewerkt wordt (zoals kleine scholen en montessorischolen) en scholen waar met andere redenen gewerkt wordt met combinatieklassen?
- 120 Doet de onderwijsinspectie onderzoek naar (positieve en negatieve, korte en lange termijn-) gevolgen die toekenning van het predicaat excellente school met zich meebrengt?
- 121 Is bekend welk deel van de gemeenten onvoldoende heeft gereserveerd voor de vernieuwbouw, nieuwbouw of aanpassingen van schoolgebouwen?
- 122 Bij hoeveel procent van de scholen en samenwerkingsverbanden bestaat er onduidelijkheid over de basisondersteuning / extra ondersteuning? Welke regionale verschillen bestaan er in dezen? Kan de onderwijsinspectie «good practices» delen die dienen als voorbeeld voor andere samenwerkingsverbanden?
- 123 Kunt u in tabelvorm weergeven hoeveel leerlingen er vanaf schooljaar 2012/2013 tot en met schooljaar 2016/2017 van het speciaal basisonderwijs naar het regulier voortgezet onderwijs doorstroonden?
- 124 Kunt u in tabelvorm weergeven hoeveel leerlingen er vanaf schooljaar 2012/2013 tot en met schooljaar 2016/2017 van het speciaal basisonderwijs naar het regulier basisonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal onderwijs doorstroonden?
- 125 Kunt u in tabelvorm weergeven hoeveel leerlingen er vanaf schooljaar 2012/2013 tot en met schooljaar 2016/2017 van het regulier basisonderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs en speciaal onderwijs doorstroonden?
- 126 Kunt u in tabelvorm weergeven hoeveel leerlingen er vanaf schooljaar 2012/2013 tot en met schooljaar 2016/2017 van het voortgezet speciaal onderwijs en speciaal onderwijs naar het reguliere basis- en voortgezet onderwijs doorstroonden?
- 127 Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat er vier jaar na de invoering van passend onderwijs duidelijkheid komt over onder andere de inhoud van de basisondersteuning en welke ondersteuningsmiddelen scholen krijgen voor de uitvoering van passend onderwijs, voor leraren en directeuren?
- 128 Hoeveel procent van de middelen van samenwerkingsverbanden wordt besteed aan hoogbegaafden?
- 129 Wat is de reden dat in 20 procent van de gemeenten sprake is van minder voorschoolse plaatsen dan doelgroepkinderen?
- 130 Wordt het niet voldoende aanwezig zijn van voorschoolse plaatsen voor doelgroepkinderen voorkomen door de nieuwe herverdeling van middelen die u wilt gaan invoeren?
- 131 Zijn er aanwijzingen dat nu de bestuursafspraken met de G37 zijn afgelopen en grote gemeenten minder achterstandsmiddelen krijgen, dat in de grote gemeenten de kwaliteit van het achterstandenbeleid zal dalen?
- 132 Welke invloed valt te verwachten van de omstandigheid dat praktijkonderwijs relatief duur is op het aandeel leerlingen in het praktijkonderwijs, nu sinds 1 januari 2016 praktijkonderwijs valt onder de verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs? Heeft dit wellicht op termijn een werking als een pervers remmende prikkel op de omvang van het praktijkonderwijs?
- 133 Is er doorgaans voldoende aandacht voor leerlingen met een onderwijs- of taalachterstand bij met name vmbo-scholen?

- Nr. Vraag**
- 134 Waar wordt in deze Staat van het Onderwijs aandacht besteed aan de validiteit van de centrale examens, zoals de Kamer in juli 2014 de regering heeft verzocht, met het aannemen van de motie van het lid Jadnanansing op Kamerstuk 33 905, nr. 7?
- 135 Bestaat er een verband tussen de plotseling dalende resultaten voor wiskunde en de toename van het aantal leerlingen dat voor een N&T-profiel kiest, met wiskunde B als verplicht vak?
- 136 Kan de onderwijsinspectie de vrees van prof. Marc van Oostendorp<sup>4</sup> bevestigen dat er langzamerhand docenten Nederlands voor de klas dreigen te komen die geen voeling hebben met de geschiedenis van onze literatuur, nu met ingang van het schooljaar 2018–2019 opleidingen tot tweedegraads leraar Nederlands geen aandacht meer hoeven te besteden aan Nederlandse literatuur van vóór de twintigste eeuw, terwijl tweedegraads docenten met toestemming van de onderwijsinspectie ook in de hoogste klassen kunnen worden ingezet? Welke bevindingen liggen hieraan ten grondslag?
- 137 Welke gevolgen heeft het inzetten van de niet of slechts beperkt bevoegde pabogediplomeerden voor de onderwijskwaliteit in het vmbo in het algemeen en in het bijzonder op de zogenaamd «smalle» vmbo-scholen, met alleen de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg?
- 138 Welke gevolgen heeft het inzetten van pabogediplomeerden voor de onderwijskwaliteit in het vmbo?
- 139 Waarom blijft het voor scholen moeilijk om te zorgen dat iedereen zich houdt aan de gemaakte afspraken en procedures inzake de kwaliteitsborging binnen de kwaliteitszorgcyclus?
- 140 Welke actie(s) gaat u ondernemen met scholen om ervoor te zorgen dat hardnekkige achterstanden van leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond voorkomen en/of weggewerkt worden?
- 141 Gaat u mee in de suggestie van de onderwijsinspectie dat volgend jaar 100 procent van de scholen doelen moet stellen om achterstanden in te lopen? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?
- 142 Waarom verschilt de omvang en de ontwikkeling van het (voortgezet) speciaal onderwijs tussen regio's?
- 143 Kunt u een overzicht geven in tabelvorm van het aantal thuiszitters vanaf schooljaar 2013/2014 tot en met schooljaar 2016/2017?
- 144 Wat gaat u doen aan de verschillen in beleid tussen verschillende samenwerkingsverbanden, dat voor scholen soms tot onbegrepen situaties leidt?
- 145 Wat is de reden dat er wederom sprake is van een stijging van het aantal leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs?
- 146 Hoeveel leerlingen kwamen in schooljaar 2016/2017 thuis te zitten, nadat zij uitstroonden uit het praktijkonderwijs zonder baan, studie of dagbesteding?
- 147 Welke mogelijkheden ziet u om het grootste knelpunt van de (passende) begeleiding tijdens stages, zowel vanuit de school als door het leerbedrijf, te verhelpen?
- 148 Is voor de conclusie dat bijna een derde van de onderzochte opleidingen de examencommissies de kwaliteit van de examinering en diplomering onvoldoende is geborgd, een steekproef gebruikt? Zo ja, wat was de omvang van deze steekproef?
- 149 Hebben instellingen met meer kwaliteitsbewustzijn minder problemen met de kwaliteit van de examencommissies?
- 150 Wat betekent het faillissement van de KPC-groep voor de certificering van deelnemers aan het praktijkonderwijs? Kunnen zij in de toekomst nog wel branchecertificaten behalen om hun kansen op de arbeidsmarkt en bij vervolgoedingen te vergroten?

- Nr. Vraag**
- 151 In hoeverre belemmeren bekostigingsdrempels het volgen van een opleiding aan een mbo-instelling? Weten volwassenen met een baan de mbo-instellingen minder goed te vinden?
- 152 In hoeverre belemmeren bekostigingsdrempels het volgen van een opleiding aan een mbo-instelling door volwassenen?
- 153 Wat is het aantal voortijdig schoolverlaters per gemeente in 2016 en 2017?
- 154 Wat is het aantal voortijdig schoolverlaters met een niet-westerse migratieachtergrond per gemeente in 2016 en 2017?
- 155 Wat waren de verhoudingen tussen autochtone en allochtone mbo-studenten per opleiding in 2016 en 2017?
- 156 Hoe vaak hebben leerplichtambtenaren van 2013 tot en met 2017 – per jaar uitgewerkt – een melding van schoolverzuim gedaan bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB)?
- 157 Hoeveel van de gedane meldingen door leerplichtambtenaren hebben van 2013 tot en met 2017 – per jaar uitgewerkt – hebben geleid tot het korten van de kinderbijslag?
- 158 In hoeveel gevallen hebben meldingen en kortingen geresulteerd in het terugkrijgen van jongeren naar school van 2013 tot met 2017?
- 159 Welke financiën vormen de belangrijkste reden voor mbo-studenten om af te zien van doorstroom naar het hbo?
- 160 Hoeveel mbo-studenten stromen niet door naar het hbo vanwege financiële redenen?
- 161 In hoeverre vergroten de doorstroomprogramma's de doorstroom van het mbo naar de pabo?
- 162 Geldt de onduidelijkheid rondom de toelating en afwijzing onder betrokkenen bij de intake naar aanleiding van de in 2017 in gang gezette wet Vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht mbo alleen voor het passend onderwijs of voor het gehele mbo?
- 163 Wat verklaart de gebrekkige vooruitgang in kwaliteitsborging van de examinering en diplomering door de examencommissie en de inrichting en uitvoering van het examenproces bij de onderzochte opleidingen die dit onderdeel niet op orde hebben?
- 164 Wat is de achtergrond van de docenten die LOB-activiteiten aanbieden in het mbo?
- 165 Is er een relatie tussen instellingen die exameninstrumenten volledig inkopen en de borging van de examencommissies van de kwaliteit van de examinering en diplomering?
- 166 Is er een relatie tussen instellingen die de eisen aan de examencommissies nog niet hebben gerealiseerd en de kwaliteit van de examencommissies?
- 167 Gaat het geld dat ten behoeve van onderwijskwaliteit wordt besteed aan interne en externe audits ten koste van het onderwijsbudget?
- 168 Kan het aantal entreestudenten dat in één jaar het diploma haalt, te weten 57 procent, uitgesplitst worden naar de vooropleiding (praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, etc.)?
- 169 Wat zijn examendeelnemers?
- 170 Is het aantal aanvragen «toets nieuwe opleiding» (tno) dat is teruggetrokken of onder voorwaarden is goedgekeurd vergroot ten opzichte van de afgelopen jaren? Zo ja, hoe komt dit?
- 171 In hoeverre sluiten de vo-profielen (profielen voortgezet onderwijs) aan bij de vervolgoopleidingen in mbo, hbo, wo (wetenschappelijk onderwijs)? Is er een overzicht te geven van de verdeling van profielen over de sectoren van het vervolgonderwijs?
- 172 Is het mogelijk een uitgebreidere toelichting (en conclusie) te geven over de constatering dat havisten met een N&T- of E&M-profiel (economie en maatschappij) het laagste diplomarendement in het hoger onderwijs hebben?

- | <b>Nr.</b> | <b>Vraag</b>   |
|------------|--|
| 173        | Welke conclusie kan worden verbonden aan de constatering dat het kleinste percentage studenten dat na vier jaar is afgestudeerd, studenten met een vwo-profiel N&T betreft? Welke oorzaak ligt daaraan ten grondslag?  |
| 174        | Kan er een uitsplitsing gemaakt worden naar bachelor/masters en hbo/wo voor hoe vaak een tno is ingetrokken, toegekend en toegekend onder voorwaarden?   |
| 175        | Hoe vaak is het in de afgelopen jaren voorgekomen dat medewerkers van een evaluatiebureau onderdeel uitmaakten van een visitatiepanel? Hoe vaak is het in de afgelopen jaren voorgekomen dat medewerkers van een evaluatiebureau ook advieswerk voor dezelfde instelling verrichtten?  |
| 176        | Hebben de 20 instellingen die door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn geïnformeerd dat ze zich geen universiteit of hogeschool meer mogen noemen zich hieraan geconformeerd? Heeft de onderwijsinspectie al signalen ontvangen voor het onterecht gebruiken van namen en het verlenen van graden?                |
| 177        | Is onderzocht of er een correlatie is tussen leeftijd en studieswitch, uitval en diplomarendement? Zo ja, wat is de invloed van leeftijd is op de percentages switch en uitval?  |
| 178        | Waar zijn de cijfers over de academische pabo en de lerarenopleidingen voor het voortgezet onderwijs te vinden?  |
| 179        | Als er een verband is tussen selectie en instroomprofielen op het hoge studiesucces van gezondheidszorgstudies, is onderzocht of er een correlatie is tussen selectie van de opleiding en studieswitch, uitval en diplomarendement?  |
| 180        | Is het mogelijk om een algemene conclusie of constatering te doen betreffende de vraag in hoeverre de aansluiting van hoger onderwijs op de arbeidsmarkt zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld, in het licht van ontwikkelingen met betrekking tot tevredenheid van studenten over de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt? |

<sup>1</sup> Artikel van Anja Vink op website «De Correspondent», 16 mei 2018

<sup>2</sup> Onderzoek «Effecten van segregatie: cognitieve en non-cognitieve uitkomsten en mechanismen» door Agirdag, Van Houtte & Van Avermaet, Katholieke Universiteit Leuven, 2012.

<sup>3</sup> Gubbels, J., Netten, A., & Verhoeven, L. (2017). Vijftien jaar leesprestaties in het basisonderwijs. PIRLS-2016. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands, Radboud Universiteit.

<sup>4</sup> Bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/04/17/onze-identiteit-is-niet-uit-het-moeras-komendampen-a1599755>